

Izbija vsak četrtak in vendar s poštnino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 12 din., pol leta 7 din., četrt leta 4 din. Izven Jugoslavije 25 din. Naročnina se pošlje na upravnishvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru, Koroška cesta št. 5. List se dopušlja do odpovedi. Naročnina se plačuje v naprej. Telefon interurban št. 113.

Posamezna številka stane 2 kroni ali 50 para.

Poštnina v državi SHS pavljalrana.

Uredništvo: Koroška cesta št. 5, Rokopis se ne vrača. Upravnishvo sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Cene inseratov po dogovoru. Za vsakrainske oglase primeren popust. Nezaprte reklamacije so poštnine proste. Čekovni račun poštnega urada Ljubljana št. 10.603. Telefon interurban št. 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

10. štey.

Maribor, dne 9. marca 1922.

58. letnik.

Sorodstvo izdajalcev Slovenije.

Na shodih, sestankih, v »Kmetijskem listu«, z eno besedo: povsod in vedno so tajili slabostjoni politiki svoje duševno sorodstvo z demokrati. Svojim backom so zagotavljali z vso vneto, češ, glejte nas, mi, kar nas je »samostojnih kmetov«, se borimo proti liberalcem (JDS) ravno tako srdito, kakor proti »klerikalnemu lintverju!« Najbolj čudno je bilo namreč to, da so se samostojni — s posebnim vzhicem — skoraj ob vsaki priliki branili očitkov, ki so namigovali na ozko sorodstvo med njimi in stranko verižnikov in advokatov. Neovrgljivega dejstva, da so demokrati časopisi beležili vsako zmago SKS arjev z nepopisnim in odkritim veseljem, pa gospoda okoli »Kmetijskega lista« kljub vsem neprijetnostim takega pisarenja ni mogla spraviti iz poštno misleče javnosti. Mi smo zatrjevali že pred poldrugim letom, da je Samostojna kmetijska stranka nezakonski otrok dr. Žerjava in demokratske stranke, toda takrat nam v širših krogih ljudstva niso verjeli. To, kar smo zatrjevali z vso doslednostjo, potrjujejo sedaj demokrati sami. Pogodba, sklenjena med demokrati in samostojnimi, se je razbila, izdajalci slovenske avtonomije in gospodarske neodvisnosti so sami razglašili zastor hinavščine, ki je pokrivala zlobno in proti slovenskemu ljudstvu naperjeno rovarenje.

Kakor znano, je celjski advokat dr. Kukovec izrekel na središkem shodu uničujočo obsodbo samostojnih roditelev. Ta goreči demokrat je obdolžil slabostjone prvake izdajstva nad skupnim nastopom naprednih jugoslovanskih elementov pri volitvah v konstituantu. Javno in brez pridržka je dr. Kukovec priznal, da je bilo svoj čas (to je bilo nekako v zgodnji jeseni leta 1919; op. uredn.) med demokrati in samostojnimi sklenjena pogodba, ki je obe skupini vezala v boju zoper »državi nevarne elemente«, zlasti proti toliko osovraženemu »klerikalizmu«. Glasilo SKS je samo priznalo, da se je vršil prvi sestanek med dr. Žerjavom in voditelji »kmetov« v Radečah na Kranjskem. Dr. Žerjav je ob tej priliki obljubil samostojnim denarno pomoč. Pozneje se je vršil takozvani bohinjski sestanek demokratov in samostojnežev v vili generalnega ravnatelja Gustava Pirca, sedanjega predsednika Kmetijske družbe. »Jutro«, glasilo demokratskih mladinoy, piše o tem sestanku sledeče: »Tam je bilo sklenjeno, da dobi SKS posojilo 400 tisoč kron pod pogojem (!), da bo kandidirala kot kvalificirana po-

slanca dr. Žerjava in drja Kukovca, ki pa morata zato izstopiti iz demokratske stranke. Dogovor velja le za primer, če ga odobri načelnik SKS. Na svoji prvi seji pa je načelstvo SKS ta dogovor zavrnilo. SKS pa je kljub temu prejela posojilo 400.000 K, pa ga je sedaj že polovico vrnila.« Ta dejstva je posnelo »Jutro« iz »Kmetijskega lista.«

Nas poslanec Vladimir Pušenjak ima v svoji posesti pismo poslance Ureka, v katerem je slednji izjavil, da izstopi takoj iz SKS, ako bi se ista vezala z — demokrati. To pismo je jako dragocen dokaz Urekove nedoslednosti in nemožnosti. On je bil prav dobro informiran o vsaki kretnji svojega vodstva in načelstva in kljub temu še do danes ni izstopil iz Samostojne kmetijske stranke!

Duševni oče podeželskega liberalizma, ovitega v zeleno barvo kmetko-rarezrednega praporja SKS, znani minister na razpoloženju dr. Gregor Žerjav, je poslal iz Dubrovnika uredništvu »Sl. Naroda« pismo, v katerem pravi: »Priznati moram, da sem iznenaden, da je kopa lazi in hudobnih zavijanj mogoča od strani službenega glasnika SKS. Povest je tudi naivna (otroško dobrohotna), v kolikor pripoveduje, da sem se šel kot zastopnik vlade (in ne kot demokrat, kakor je zagotavljal »Kmetijski list«) v Radeče razgovarjat z Drogenikom in Mermoljo. Kaj je resnica, o tem imam hvala bogu (Žerjav piše to besedo z malo začetno črko; zapomnite si dobro, da so se pajdašili samostojni z največjim nasprotnikom katoliške vere) pismene izkaze, pa tudi o gosp. Mermolji sem prepričan, da mi bo v slučaju potrebe potrdil vse, ker ga poznam kot poštenjaka, ki gotovo ni v zvezi z hudobno notico. Vsako razsodišče mi bo potrdilo, da sem se napram voiteljem SKS obnašal kavalirski; (to posebno v denarnem oziru, mu pač verjamo v polnem obsegu!) Zato pa imamo sedaj proste roke, ker me je »Kmetijski list« s svojim napadom odvezal. To povdarjam izrecno, ker te razprave nisem hotel, temveč sem mislil, da bomo s »Samostojno kmetijsko stranko« potom dogovora sami prej ko slej prišli do potrebne enotne fronte proti klerikalizmu.« »Jutro« podaja k tej izjavi drja Žerjava še sledeče: »P a k t (pogodba) med demokrati in samostojnimi je obstojal. Seveda ne v smislu pogodbe med obema načelstvom, temveč v obliki pismene pogodbe med dr. Žerjavom, ki je v tem oziru ravnal v popolnem soglasju z ostalimi vodilnimi politiki demokratske stranke, osobito tudi z dr. Tavčarjem, ter z vodilnimi možmi SKS, ki so z načelnikom stranke g. Kušarjem pogodbo podpisali ter podvzeli obveznost, da ga uveljavijo... Izdajalci

slovenske avtonomije so, kakor je iz navedenih dejstev razvidno, sami priznali svoje ozko sorodstvo. To, kar so samostojni tako trdovratno zanikali, je danes dokazano, kajti izdali so jih njih lastni bratci. Piiavke slov. ljudstva so za pregrnjenimi zastori kockale za usodo svojih lastnih rojakov. Kdor še danes ni uverjen, da so samostojni največji hinavci, kar jih je od nekdanja slovenski politični pozornici, temu ni mogoče pomagati. Par zaslepljenec, ki pljujejo v lastno skledo, se bo med slovenskim ljudstvom še vedno našlo.

Za bolnike ni denarja.

Zdravstveni odsek za Slovenijo javlja, da se bodo zaprle 1. aprila bolnice v: Brežicah, Ptuju, Slovenjgradcu in Murski Soboti. V bolnice v Ljubljani, Mariboru in Celju pa se bodo sprejemali le res težko in nevarno oboleli bolniki.

In zakaj ta zatvoritev bolnic in omejitve njihovega obrata? Denarja ni, pravijo, radi tega pa zopet lop po siromaku, ki bo sedaj predan na milost ter nemilost bolezn, ker zdravniške pomoči ne bo dobil.

Pribiti moramo dejstvo, da se je zgodila zatvoritev nujno potrebnih slovenskih bolnic in omejil njihov obrat v času, ko so vladali Slovenijo in celo našo kraljevino samostojni v družbi demokratov in radikalov.

Da se je kupilo samostojne poslance za glasovanje za centralistično ustavo, so bili milijoni na razpolago. Da se pa pomaga v bolnici siromašnim slojem, nimamo denarja, reveža se požene iz bolnice in ta se zaklene.

Dejstvo z mešetarijo glede ustave je že precej zastarelo, a se v prav svezem spominu je našim čitateljem Puceljeva prodaja nemških volov. Ako bi se bilo 17.000 nemških volov prodalo državi v korist, bi lahko od tega izkupička izhajale vse slovenske bolnice leta in leta. 17.000 volov je pa prodal minister Pucelj brez licitacije na brzo roko Pašičevemu sinu Radetu, nekemu Predoviču in Hafnerju po 4 dinarje 1 kg. Ti ravnokar omenjeni izvozničarji so prodali te nemške vole v Švicco po 160 frankov 1 kg. Samo pri 1 kg je zaslužila ta izvozničarska družba 20 dinarjev, ker je švicarski frank napram našemu dinarju tako neizmerno visok. Torej pri 1 kg 20 dinarjev dobička, pri 17.000 volih pa 136 milijonov dinarjev.

Ako bi bilo romalo teh 136 milijonov dinarjev v državno blagajno, bi se tudi nekaj poznalo, a izginili so ti milijoni v žepih izvozničarskih milijonarjev in samostojnih izdajic slovenskih pravic in koristi.

Ako bi bil Pucelj in samostojni poslanci nedolžni pri mešetariji z nemško živino, se ne bi bali pregleda kupcijske pogodbe z voli iz Nemčije. Ker so pa s pomočjo demokratov zabranili vpogled v to kupčijo nepristranski komisiji, je to znak, da imajo slabo vest in na državno škodo polne žepe.

Slovensko ljudstvo — osobito kmet, zapomni si, da so ti zaprli pod pretevzo pomanjkanja denarja bolnice v času, ko je s pomočjo ministra Pucelja in samostojnih zaslužila samo ena izvozničarska družba na državno izgubo 136 milijonov dinarjev!

„Naš dom“

glasilo slovenske mladine, bomo razpošiljali poverjenikom in poverjenicam skupno za celo župnijo ali občino ali vas. Zato prosimo naše mladeniče in dekleta, posebno Orle in Orlice, Mladeniške in Dekliške zveze, da si za svojo župnijo ali občino ali vas, kakor im bolj sodi, določijo poverjenika ali poverjenico, na katere bomo »Naš dom« skupno pošiljali. Poverjeniki in poverjenice nam naj naznanijo samo skupno število naročnikov in naročnice svojega okoliša, posameznih imen pa nam ni treba sporočati. Tudi naročnino nam pošljite od vseh svojih naročnikov skupno. Naročnino lahko pošljete takoj s prijavo število naročnikov, ali pa potem, ko prejmete prvo štev. »Našega doma«, kateri priložimo položnice. Ker bi vam radi poslali prvo številko »Našega doma« za velikonočne praznike, moramo vedeti število naročnikov in naročnic »Našega doma« do konca marca! Kdor bi se do konca marca ne prijavil kot naročnik, morabit prve številke Našega doma pozneje ne dobi več. Naročnina Našega doma je za celo leto 24 K. Poverjeniki in poverjenice naj naznanijo skupno število naročnikov in pošljejo skupno naročnino na naslov: Uprava »Našega doma« v Celju, hotel »Beli vol«.

Pa ne le naročnike in naročnino, ampak tudi spise nam pošljite! Pred vsem potrebujemo za društveni glasnik poročil o delovanju naših izobraževalnih društev, Mladeniških in Dekliških zvez ter o izobraževalnem delu naših Orlov in Orlic. Poročajte od vseh strani! Toda prav na kratko in jedrnato ter premišljeno! Tudi lepo izdelan govorček ali kak drug spis bomo radi objavili. Spise pošljite prav kmalu, vsaj do 15. marca na naslov: Uredništvo »Našega doma«, v Celju, hotel »Beli vol«. — M. Krajnc, urednik.

Zaklad na otoku.

Iz angleškega prevedel Paulus.

XXIX.

Dolgo so zborovali uporniki. Končno je prišel eden izmed njih v kočo, pozdravil in prosil za tresko. Silver je pokimal in mož je odnesel to luč k tovarišem.

Stopil sem k najbližnji strelni luknji.

Ogenj pred kočo je upadel in te ogre je še žarelo in se kadilo. Razumel sem, zakaj so prišli po luč.

Pol pota po griču navzdol proti plotu so stali v tesni gruči. Eden je držal tresko, drug je čepel na kolenih sredi gruče in nož se mu je blestel v roki pri svitu goreče treske, kar jih je še bilo, pa so s stegnjenimi vratovi in apognjenimi hrbti opazovali klečečega tovariša.

Toliko sem videl, da ima v rokah knjigo in nož in še sem se čudil, kaj počenjajo, ko se dvigne klečeči mornar in vsa gruča stopi proti koči.

„Že prihajajo!“ sem dejal in se vrnil na svoje mesto.

„Naj le pridejo, naj le pridejo!“ je odgovoril Silver dobre volje. „Se imam smodnika pripravljene za nje.“

Vrata so se odprla in nezadovoljni uporniki so se pririli v kočo. Nerodno so tiščali enega izmed se na preji. Smešno je bilo videti, kako počasi in boječe je postavljali noge in se obotavljali pri vsaki stopinji. Roko je mohl predse in nekaj je držal v stisnjeni pesti.

„Le stopi bliže, fant, ne bodem te snedel! Daj sem, kar imaš v pesti!“

Ojunačen po teh besedah se je upornik pomaknil bliže, stisnil Silverju nekaj v roko in s podvojeno naglico stopil nazaj k tovarišem.

Kuhar je pogledal.

„Črna pika!“ je dejal. „Mislim sem si! — Kje neki ste dobili papir? — Kaj —? Halo, kaj je to? — Jej, jej, iz tega ne bo sreče! — Iz svetega Pisma ste ga izrezali! — Kateri nesrečnež je to storil?“

„Tule in...“ — „Nič dobrega ne bo prišlo iz tega, sem delal!“

„Sedaj je že, kar je! Viseli bodete vsi, mislim. Kdo pa ima sv. Pismo?“

„Dick“ je eden dejal.

„Dick —? Torej pa le naj kar — zmoli svoje molitvice! S srečo je zanj pri kraju!“

Tedaj pa se je oglašil dolgin z ru-

menimi očmi.

„Pustite tisto besedičenje, Silver! Moštvo vam je prisodilo na svojem posvetovanju črno piko. Obrnite listič in poglejte! Potem pa govorite!“

„Hvala ti, George!“ mu je odvrnil kuhar. „Bisroumen si in razumeš se na posel! — Torej kaj je s tem? — „Odstavljen!“ — Prav lepo; Tvoja pisava! Najbrž bi bil ti rad moj naslednik! — Ali bi mi pomolil tistole tresko? Pipa mi je ugasnila.“

„Nehajte! Tole moštvo se ne da imeti več za noreca! — Stopite doli s tistega sodčeka in pridite, da volimo drugega kapitana!“

„Mislim sem, da poznate navade“, je odvrnil Silver zamišljeno. „Ce jih pa vi ne, jih poznam tem bolje jaz — u ostanem kapitan, kokler vi ne poveste svojih pritožb in jaz nanje ne odgovorim. Do tedaj pa tale vaš p... ni vreden črvivega prepečenca.“

„No, temu ni težko odpomoči! — Vsi smo nezadovoljni z vami! Prvič zato, ker ste zavozili celo naše potovanje. Drugič, ker ste pustili uiti naše sovražnike, tretjič, ker nam niste dovolili, da bi šli za njimi in jih pobili. — In četrti vzrok pa je tale — fant.“

„To je vse —?“ je mirno vprašal Silver.

„Več kot zadosti! Vsi bomo viseli zaradi vaše nerodnosti!“

„Dobro! Poslušajte! Odgovoril — vam bom na vaše točke. Da sem zavozil celo vaše potovanje, pravite. — Kako —? Vsi veste, kaj sem hotel jaz in da bi bil sedajle zaklad lepo varen na »Hispanioli« in mi z njim, ako bi me ne bili vi sami prisilili, da sem že pred časom udaril!“

(Dalje prihodnjic.)

Dobra žena in mati ima vedno nekoliko steklenic lekarnarja Follera prijeto disčedečega „Elsathida“ pri niji. Dobro služi za drgnjenje hrbta, rok, nog in celega telesa, kot kosmetikum za usta, kožo in glavo. Mnogo močnejši izdatnejši in delujoči kakor francosko žganje. Tri dvojnate steklenice ali 1 specijalno steklenico skup z omočom in poštnino za 48 K pošilja Eugen V. Foller, Stubica don-

Še nekaj za »Naš dom«! Poverjeniki in poverjenice, ki bodo prejeli »Naš dom« skupno za vso župnijo, naj si svoje delo takoj organizirajo! V vsaki vasi ali okolišu si naj dobijo nabiralce in nabiralke, ki bodo vsak v svoji vasi nabirali naročnike in pobirali naročnino (24 K na leto). Seznam naročnikov in naročnino izročijo nabiralci poverjeniku in poverjenici, ki naznani upravi »Našega doma« v Celju samo število naročnikov. Vsak mesec, kadar dobi poverjenik (-ica) »Naš dom« za svoje naročnike, skliče nabiralce (-ke) in jim razdeli »Naš dom« za posamezne vasi ali okoliše. Poverjenik (-ice) naznanite do 31. marca število naročnikov upravi »Našega doma« v Celju, hotel Beli vol.

Politični ogled.

KRALJEVINA SHS.

Narodna skupščina si je 3. t. m. v posebni seji izbrala iz svoje sredine novo predsedstvo. Predsednikom je bil izvoljen dosedanji predsednik, demokrat dr. Ivan Ribar, ki je dobil 149 glasov, Slabostojni Mermolja je dobil 1 glas... Podpredsedniška mesta so si razdelili demokrati, radikali in muslimani. Jugoslovanski klub je odklonil mesto tajnika in ni kot tretja parlamentarna skupina zastopan v predsedstvu.

Moratorij, ali odgoditev trgovskih plačil v inozemstvu, najbrže ne bo prišel pred zbornico, ker so se radikali postavili na nasprotujoče stališče. Za moratorij so muslimani, ki stojijo popolnoma pod vplivom Sahib Karkuta in Karamehmedovića. Potemtakem so muslimani bolj papeški nego papež, to se pravi, da so bolj vladni nego vlada sama.

V generalni razpravi o splošni upravi države sta povzela kot govornika Jugosl. kluba besedo tudi Dr. Hohnjec in prof. Sušnik. Oba govornika sta branila avtonomistično stališče. Dr. Hohnjec je naglašal, da zahtevajo resnično demokratična načela, da se da ljudstvu neposreden vpliv na zakonodajo in upravo. Izjavil je, da predloženi zakonski načrt o splošni upravi ni postavljen na omenjeni temelji in da je narod izročen vse preveč vplivu in nadzorstvu velikih županov ter občinskih in srezkih načelnikov. Kritikoval in grajal je predlog vladnih strank z ostrimi besedami in nato glasoval proti. Posl. Sušnik je v svojem govoru opozarjal na angleško upravo, ki je brezhibna, vzorna in daje ljudstvu široke možnosti sodelovanja.

RUMUNIJA.

Beograjski list »Politika« poroča, da so izbruhili v Besarabiji veliki nemiri. Rumunska vlada bo vsled tega vpoklicala dva letnika pod orožje. Vpoklicano vojaštvo bodo odposlali v Besarabijo.

REKA.

Na Reki so se fašisti pred par dnevi polastili vlade. Z oboroženo silo so pregnali reško vlado, tako da je mesto še danes v stanju brezvladja. Naša in italijanska vlada posredujeta sedaj v svrhu vpostavitve miru.

POLJSKA.

Poljska vlada je izročila demisijo v roke maršala Pilsudskega. Ta je ostavko kabineta sprejel. Vsa znamenja kažejo, da Poljska ne bo vstopila v malo antanto, ker je itak že popolnoma odvisna od Francije.

ANGLIJA.

Angleški min. predsednik Lloyd George, ki se največ trudi za obnovo Evrope potom mirnega sporazuma in popustljivosti napram Nemčiji in Rusiji, je francoskim politikom, ki so za brezobzirno izkoriščanje tako imenovanih premaganih držav, trn v peti. Naperili so proti njemu že celo vrsto raznih nakan, da mu omajajo zaupanje in zaslobo doma in v tujini. Prizadevajo si tudi na vse kriplje, da se genovska konferenca odloči. Pri vseh teh zaprekah se je Lloyd George že parkrat izrazil, da odstopi, po sedanjih poročilih bo pa ostal vsaj še par mesec ter ne bo popustil od začrtane poti.

RUSIJA.

Komisar zunanjih zadev se je že večkrat ostro in odločno izrazil proti vsakemu odlaganju genovske konference in časopisje kaže, da ruska javnost prav dobro pozna položaj in na-

ziranje v Evropi. Nekateri državni mislijo, da je vojna najboljša sredstvo za izhod iz nereda in krize, Rusija pa pravi, naj le poskusijo. Ugleden list v Moskvi daje dobro sliko vseh sil, ki se zbirajo proti Rusiji: Wranglovcji na Balkanu, Romunija ima pripravljene Petjurine bande, Poljska Sawinkove, Finska tudi nekaj in Japonska je tudi vedno pripravljena na rop. Pri vsem tem pa v Rusiji prevladuje mnenje, da se bodo evropske države strezile ter vsaj v toliko spregledale, da bi bila oborožena in nasilna politika tudi za njih največja nesreča.

Tri smrtne obsodbe —

so padle ena za drugo, najprej v Zagrebu, potem v Tuzli in končno v Beogradu. V Zagrebu Aliagić, ki je ubil ministra Draškovića, v Tuzli neki Kerošević, ker se je udeležil boja med žandarji in nezakonito preganjanimi rudarji ter baje sam v tem spopadu ubil žandarja, v Beogradu pa Stejić, ki je poskusil atentat na regenta. Vse tri razprave, ki vodijo do vešal, so marsikaj razkrile, ter tudi proti raznim oblastnikom izrekle težke obtožbe.

Zadeva prvega atentatorja Aliagića vodi celo daleč navzgor v visoke politične kroge. Minister Pribičević je javno obdolžen zveze z atentatorjem Hercigonjo, ki je Aliagića nagovoril k uboju. Minister se ni stopil pred sodišče, da se ta stvar izčisti, Aliagićeva smrtna obsodba se je pa v sredo zjutraj — izvršila v Zagrebu, če ni mogoče v zadnjem hipu prišla kaka druga odredba od vladarja. Aliagićev zagovornik Dr. Politeo je zastavil vse sile, da izposluje pomilostitve. Bil je prepričan, da je Aliagić čisto političen delikvent in da kot tak ne sme biti usmrčen, ministrski svet pa je porabil kraljevo odsotnost, da potrdi smrtno obsodbo in ko so šli nekateri narodni poslanci h kralju, da prosijo za Aliagića, so zopet poskrbeli, da se je prošnja odbila.

Koj na to je prispel v zapore zagrebškega sodišča rabelj Seifert iz Sarajeva, rodom Dunajčan, ki je po preokratu že okrog 80 ljudi obesil, da pripravi vislice. Zagovornik se je še enkrat obrnil do vladarja brzojavno za pomilostitev ali vsaj zato, da se Aliagić, če že ni drugače, ustrelji in ne obesi. Istočasno je zborovala akademična omladina vseh strank — brez demokratov in fašistov seveda, ki so hoteli zborovanje preprečiti, — ter istotako poslala brzojavno prošnjo vladarju za pomilostitve. V torek ob 9. uri dopoldne so v zagrebški sodnijski dvorani Aliagiću prebrali smrtno obsodbo ter naznanili, da se drugi dan ob 6. uri zjutraj izvrši. Aliagić je to poročilo mirno in zbrano sprejel ter se trdnimi koraki zopet podal v svojo celico. Poklical je svojega zagovornika ter ga prosil, naj skrbi, da se po usmrtitvi obleka in vse kar ima proda ter izkupiček odda odboru za pomoč gladni ruski deci.

Kak odgovor so dobili branitelji in dijaki na svoje brzojavne prošnje, nam ni znano in tako bomo o končni usodi Aliagića prihodnjič spregovorili. Omeniti moramo še to-le: Pravi izvor zarote proti Draškoviću še ni razjasnjen, Aliagić je bil samo izvršujoča roka in ko bo že davno trohnel v grobu, si bodo še ministri podtikali smrt svojega tovariša. Aliagić je videl v svoji žrtvi samo neko nevarnost za gotove narodne sloje, vodila ga je ideja in dokler se bo ene atentatorje iz političnega nagiba proslavljalo, se od drugih ne bi smela zahtevati glava. Ta misel je vodila branitelja, poslance in pa dijake, da so prosili za njegovo življenje.

St. Jošt na Kozjaku. Naša prava igra, ki so jo naši Orli fantje in možje uprizarili, je vsestransko dobro uspela. Igrali so Dr. Krekovo: »Pravica se je izkazala« v splošno zadovoljnost. Posebno so ugajali berač, krčmar in oba žida, pa tudi drugi so svoje vloge prav dobro resili. Le žal, da so bili prostori cerkvene gostilne premajhni in jih je moralo mnogo oditi. Na splošno željo se bo igra velikonočni pondeljek ponovila. Sedaj pa dekleta, hajd na noge in pogumno stopajte za fanti na poti umske in srčne izobrazbe. Ako se nam posreči, se oglasimo. Mladina, veselja iščeš, poišči si ga plemenitem razvedrilo. Zato na plan, dokler je dan!

Širite katoliške liste!

Tedenske novice.

S prošnjo za oprostitev stopa tudi ta številka Slovenskega Gospodarja pred svoje čitatelje in naročnike. Postavljanje novih strojev v našo tiskarno se je vsled nenadne smrti monterjevega očeta Dunajčana tako zakasnilo, da smo morali tudi še to številko postaviti na roko in smo komaj dogotovili bore štiri strani. Prihodnja številka pa bo gotovo stavljena na novi stroj in bo izšla na 8 straneh, v čisto novi obliki in novem tisku. Radi pomanjkanja prostora je izostalo tudi tokrat mnogo nam doposlanskega gradiva v dopisih in poročilih o nabiranju za KZ, Tiskovni dom, nove zvonove itd. Vsi doposlani dopisi pridejo prihodnjič na vrsto, ravno tako bo tudi izšel v prihodnji številki obširen nabiralnik. Še enkrat prosimo oprostitev vsled zakasnitve pri postavljanju novih strojev.

Našim naročnikom in čitateljem! Ker moramo plačevati davke o raznovrstnih društvenih poročilih, ki jih priobčimo bodisi v uradniškem, bodisi v inseratnem delu lista, bomo v bodoče priobčevali v naših listih le tista društvena poročila o raznih prireditvah itd. katerim je bil priložen znesek po 2 Din v gotovini, znamkah ali kolkih. Dokler nam ni bilo treba plačevati tozadevnega visokega davka, smo radevolje brezplačno priobčevali taka društvena poročila a sedaj nam pa tega davek ne dopušča.

Proti zatvoritvi bolnic v Slovenjgradcu, Brežicah, Ptujju in Murski Soboti je odločno protestiral pri zdravstvenem ministru naš poslanec dr. Hohnjec. Samostojni poslanci se v očigled tej zatvoritvi bolnic niti ne zgamejo, ampak bodo nastopili proti še le čez mesec, ko bo že mogoče prepoznati. Kaj mar slabostojnim poslancem bolni slovenski kmet in delavec, saj oni so vsi zdravi, rdeči, dobre reje in imajo tudi dovolj denarja.

Naši poslanci za slovenske fante — vojaške begunce. Več slovenskih fantov je pobegnilo ob priliki raznih vpoklicev k vojakom preko meje. Ti begunci bi se sedaj radi zopet povrnili v domovino, a se niso upali iz strahu pred kaznijo. Naš Jugoslovanski klub se je obrnil na vojnega ministra, mu razložil žalostno stanje teh fantov beguncev v tujini in ga prosil, naj izpregleda tem fantom kazni, ako se vrnejo. Vojni minister je odgovoril našemu klubu, da se ti fantje lahko vrnejo, ne bodo kaznovani, samo k vojakom bodo pač morali, da odslužijo predpisani rok.

Prejšnjega vojnega ministra generala Žečeviča bodo zahtevali na odgovor pred vojno sodišče, Naš Jugoslovanski klub je predlagal vsem opozicijskim strankam, naj skupno zahtevajo, da se postavi na zatožno klopo vojnega sodišča bivšega vojnega ministra generala Žečeviča. General Žečevič je vpoklican rekrute v prvi polovici novembra 1921 h kadru, toraj v času najhujše zime in je po dosedanjih podatkih obolelo vsled nezadostne oskrbe 6000 rekrutov, nad 300 pa umrlo.

Poslanec Roškar je vložil na ministra financ in pravde interpelacije, v katerih zahteva, da se uredi čim prej za vse ob desnem bregu Mure ležeče občine, ki po sent žrmeniki mirovni pogodbi pripadajo k Jugoslaviji, povsem zadovoljive odnose v sodni, davčni in politični upravi, da v doglednem času nastane za naše obmejne državljane isto pravno stanje, ki jim daje jamstvo za red, prostost, agoden gospodarski razvoj in zadostno državno zaščito.

Polovičarski zakonski predlogi. Poslanec v Beogradu je lada sedaj predložila celo vrsto zakonskih predlogov, ki pa so vsi silno polovičarski, nepopolni, enostranski. Predlog postave o novih oblastih, srezih (okrajnih zastopih), o obč. upravi in enaki predlogi so tako polovičarski, da nas je poštenih državljanov sram o tem danes podrobneje pisati. Vidi se, da so zakonotvorci v Beogradu nesposobni, popolnoma nesposobni, kovati za tako veliko državo kot je naša zakonske predloge. Če bo centralizem tako naprej »radil«, bo kmalu popolnoma skrahiral. Prihodnjič o vsem tem malo več.

Nekaj posebnosti iz delokroga naših oblastnikov: 1. Kakor je znano, je naša vlada naročila kovinasti drobiž v Švici in če bi takoj poravnala, kakor je bilo dogovorjeno, račun za material in delo, bi morala odsteti v našem denarju okrog 20 milijonov dinarjev. Pa se ji ni prav nič mudilo, enkrat iz na-

vade, ko je vse povsod »ima vremena« i drugič pa vsled nade, da bi švicarsk, denar padel v kurzu in da bo pozneje enkrat mogoče z najvišjim zneskom našega dinarja plačati švicarske račune. To upanje se je seveda čisto izjavilo, naš denar neprestano pada in danes je treba za poravnavo tega računa že 75 milijonov dinarjev. — 2. V Beogradu so na delu razne komisije, ki naj bi najprej po ministrstvih znižale število uradništva. Te komisije hodijo od oddelka do oddelka in že vočkrat so morale ugotoviti, da so številke v proračunih popolnoma napačne, v resnici je uradnikov več ali pa manj kot v izkazu, po katerem so se tudi plače nakazovale, kako so se izplačale, pa bogzna. — 3. Ministerstvo za agrarno reformo se je sedaj po dolgih letih zmislilo, da bi bilo dobro proučevati naseljevanje ali kolonizacijo po južnih slabo obljudenih krajih, ker dosedanji poskusi hiso kaj posebnega in je tudi boljše, da se z njimi neha. Ves svet ve, vsi listi pišejo, samo ministru še ni znano, da je za naseljevanje potrebna javna varnost, naseljencem pa pomoč in podpora v vsakem oziru.

Kedaj misli sejati minister Pucelj češko jaro pšenico? Kakor smo že ponovno poročali, je sklenil naš poljedelski minister — mesar Pucelj, da naroči iz Češke jare pšenice za seme. Sedaj sestavlja g. minister v Beogradu posebno komisijo, ki bo odpotovala enkrat te dni na Češko, da prouči na licu mesta: kako pšenico, po ceni in kje jo bodo kupili. To pregledovanje in nakup jare pšenice bo trajal najmanj še 1 mesec. Če bo dobro, bo priromala v Slovenijo češka jara — a nezno draga pšenica enkrat koncem maja. Vsak naš kmet, ki je poljedelec in ne mesar, ve, da je treba sejati jaro pšenico marca, a ne v začetku junija. Naš poljedelski minister Pucelj nima glede poljedelstva in sejanja žitnih vrst niti najpriprostejših pojmov. Mesar pač ostane mesar, četudi ga povisajo v ministra!

Samostojnežev nikjer ne marajo. V okrajni šolski svet v Zavrču je zmaga naša lista. Samostojni izključeni šolmaster Troha ni dobil niti enega glasu, čeprav se je v potu svojega obraza trudil, da hoče postati načelnik. Kakor podrugod, tako so ljudje že tudi pri nas začeli kar trumoma obračati hrbet samostojnim zgarjarjem.

Poslanec g. Franjo Žebot bo zboroval politično na praznik sv. Jožefa v Zrečah po prvem sv. opravilu, istega popoldne bo še govoril na občnem zboru bralnega društva v Konjicah.

Duhovniške vesti: Prestavljen je č. g. kaplan Anton Zupančič iz Griž pri Celju v Kozje. Gospod kaplan od Sv. Barbare v Halozah Josip Dušič je zopet nastavljen za kaplana v Marnbergu.

Cerkveno predstojništvo sv. Jožefa v Studencih pri Mariboru naznanja vsem častilcem sv. Jožefa, ki priromajo na praznik sv. Jožefa semkaj v Studence, da se bo vsa svečanost na praznik sv. Jožefa vršila po sledečem redu: Zjutraj ob 5. uri bo tiha sv. maša, ob 6h bo pridiga in peta sv. maša, ob 8h in 9h bo tiha sv. maša, ob 10h pridiga in slovesna sv. maša. Popoldne ob 3h bo pridiga in potem pete litanije sv. Jožefa. Pri vseh treh glavnih opravilih, to je ob 6h, ob 10h in popoldne ob 3h se bo vršilo darovanje okoli oltarja.

Kmetjski fantje od 16. leta naprej, ki imajo veselje do redovnega življenja, do rokodelskega in kmetijskega dela, se sprejmejo v samostanu cisterijansev v Stični.

Naše državne ceste zanemarjene. Od mnogih strani se nam poroča, kako silno so zanemarjene naše državne ceste. Povsod blata do gležnjev, ni gramoza, ker pravijo da ni denarja, cestarji so slabo plačani, ker pravijo, da ni denarja, a uboga živina in vozila pa pri tem trpé.

Restorater Dolničar na Pragerskem glavni zaupnik Samostojne. Na shodu v Slov. Bistrici je gostilničar Dolničar najbolj vreščal in vpil nad našimi, hotelir Dolničar je predlagal znano samostojno resolucijo. In od takih ljudi se dajo voditi samostojni backi. Živijo »kmet« Dolničar!

Sestanek radi dupleškega mosta. V nedeljo, dne 12. marca popoldan ob 2. uri se bo vršil v Dolgošah v gostilni Maher, sestanek občinskih odborikov in posestnikov iz vseh občin, ki so zainteresirane na zgradbi novega broda oziroma mosta. Vabijo se vsi, ki se za-

animajo za to veležno napravo, brez katere prizadete občine ne morejo izhajati.

Naš beograjski poročevalec nam poroča, da so kmietje, ki so kupili po preobratu od graščaka v Ebensfeldu pri Ptujju več gozdnih parcel, postali pravomočni lastniki kupljenih gozdov. Ptujjskega trgovca Čučeka, ki je kupil graščino v Ebensfeldu, ne zadevajo v celoti zadevi prav nikaka krivda.

V pojasnilo. Iz Rečice ob Savinji nam poročajo: Pri nas sta dva Stiglica: Prisljan in Čujež. Prisljan zvest pristaš KZ., pa tudi Čujež, dober, blag mož, ki nam je stal vedno ob strani. Njegova dvorana nam je bila vedno na razpologo. Pri njem so se vršili vsi naši shodi in naša zborovanja. Toliko v pojasnilo na Gospodarjevo notico, da se razumemo.

Smrt blagega moža. Od Velike nedelje nam poročajo: V sredo zvečer je tukaj preminul po kratki mučni boleznini, previden s sv. zakramenti naš nepozabni dedek Marko Zemljic, star 85 let. Pokojni je bil mirnega značaja in delaven mož do konca. Pogreb se je vršil v soboto ob obilni udeležbi. Priscrna hvala vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti! Naj počiva v miru!

Umrl je pri Sv. Antonu na Pohorju priljubljeni in zgledni posestnik ter skrben oče Matija Kanop, pdm. Lešnik. Pogreb se je vršil ob velikanski udeležbi. Prav topla zahvala vsem spremljevalcem blagopokojnega. Posebna zahvala pa g. župniku zares ganljivi govor ob grobu.

Smrt skrbne matere. V Orešju pri Olimju je umrla kmetica Ana Skorjanec. Bila je vrla gospodinja in skrbna mati devetero vzornih otrok. Doživela je dan zlate poroke dne 29. januarja t. l. Radi hude zime je čakala, da bi zamogla to redko slovesnost obhajati v cerkvi, pa je mesto te poprej zdrknila v hladni grob. Pokoj njeni blagi duši, njenega vrliga moža in družino pa naj Bog tolaži ob tej bridki izgubi!

Umrl je v visoki starosti 84 let kmetica Marija Kamenšek iz Vinca, Sv. Križ pri Slatini. Rajna je bila blagega in usmiljenega srca in vsak, kdor jo je poznal, jo je spoštoval. Bila je globoko verná žena, ki je vse svoje otroke vzgojila v verskem duhu. Bodi ji zemljica lahka!

Pred mariborsko poroto se je dne 7. t. m. zagovarjala neka Antonija Zorjan, ki je obdolžena, da je svojega moža s toporiščem s tako silo udarila po glavi, da je umrl. Obtoženka je pri razpravi v lanskem letu obdolžila tega umora svojega očeta, vsled česar je bil njen oče 59letni Franc Hvalič svoj čas v preiskovalnem zaporu, a pozneje zopet izpuščen. Obtoženka se je zagovarjala, češ, da jo je oče prisilil, da je vzela krivdo nase. Desetletna rojenka Marija Spilak je pri zaslišanju izpovedala, da je Antonija Zorjan sama udarila svojega moža po glavi. V svrhu zaslišanja še več drugih prič je bila razprava, ki je trajala od 11. oktobra lanskega leta in je bila že enkrat preložena, zopet v drugič preložena. — Istega dne se je zagovarjal nek Alojzij Novak, ki je obdolžen, da je svojega očima Vilharja udaril po glavi s krampom, kar je povzročilo, da je Vilhar tri dni pozneje umrl. Porota mu je prisodila 8 mesecev težke ječe. Nato so se zaradi ropa zagovarjali posestniki Franc in Jožef Benkič in Mekiš, vsi trije iz Prekmurja. Obdolženi so bili, da so oropali Franca Huber in Berto Ziegler ter jima odvzeli 9200 K. Ker se jim krivda ni mogla dokazati, so bili vsi trije oproščeni. — Pred celjsko poroto se je zagovarjal J. Berkovič, obtožen uboja, ker je decembra lanskega leta v neki gostilni v Brezicah z žepnim nožem zabodel posestnika Radanoviča, ki je kmalu nato umrl. Porota je Berkoviču prisodila 5 let težke ječe.

Neodkrit roparski napad. Brežiška okolica je že od nekdaj na nevale vrednem glasu, da se radi po njej klavtijo razni nevarni uzmoviči, razbojniki ter roparji. Te dni se je vlačil v noči iz neke gostilne v Dobovi v domačo vas Mihalovec, posestnik Ivan Jurkas. Med potjo ga je napadel od zadej z nožem neznan ropar, in ga 8 cm na globoko zabodel v hrbet in v pljuča. Ubogi Jurkas se je vsled rane zgrudil v jarek, kjer so ga našli še le drugi dan, a mu je manjkalo 4000 K. Žrtev nočnega napada so prepeljali v brežiško bolnico, O roparju še ni sledu.

Naša monopolna uprava ima nesrečno roko. Enkrat je že spošno znano, da smo država, v kateri raste najboljši tobak in kadijo najslabše cigarete, ker se gleda na profit in ker se pripravljaju tobačnih izdelkov, v izjemo ministrskih cigaret seveda, ne posveča nobena pozornost in da se v državnih tobačnih tovarnah kopiči nered in nesnaga, dočim poskočijo cene izdelkov vsakih par mescev. Drugič pa vidimo tudi to, da se v drugih vrstah monopola pripravljaju zasebni monopol raznih špekulantov in verižnikov. S soljo se je to že začelo. Monopolna uprava jo ima vedno manj tudi ne ve, kje si jo naj nabavi, pri trgovcih, ki so finančnemu ministru več ali manj blizu, oz. pa velike zaloge. Monopolna uprava si soli ni pravčasno nabavila, imela je sicer sklenjene pogodbe z liferanti, a vse to se je izgubilo nekje v pisarnah, ali pri upravi sami, ali pa pri finančnemu ministru, kratko rečeno: liferanti odhajajo in pogodbe se razbijajo in posledica tega bo, da postane sol zele redka in draga, državna uprava je ne bo imela kje nabaviti in razpisala bo svobodno trgovino. Tedaj pa pridejo vse skrite zaloge raznih veletrgovcev na svetlo po visokih cenah, ki jih bodo sami določali. V tem se vidi, kako gre naša finančna in monopolna uprava tem verižnikom na roko. Pogodbe in akti po pisarnah se niso kar tako izgubili. Visoki uradniki in visokih verižniki v Beogradu to je bratovščina, da ni take. Eden drugega podpira, vsi za profit. Kako bodo s soljo prav kmalu svobodno verižili, se v Srbiji že danes vidi, v Djevdjeliji in drugih južnih krajih se že sedaj plačuje kg po 15, drugod pa po 8 in več dinarjev.

Generala Wrangel, vrhovnega komandanta vseh čet zadnje protisovjetske vojske, ki se je po svojem porazu razpršila po celi Evropi, zlasti pa po Jugoslaviji in Romuniji, so v Beogradu prav slovesno sprejeli. Prispel in nastopil je kot kak pravi poglavar prave in priznane državne sile, posvetoval se je s Pašićem in z drugimi veljaki, sprejemal je beograjske novinarje ter jim dajal razne izjave. Njegov prihod v Beograd baš sedaj, ko se pripravljaju genovska konferenca, je nov poskus in napor protiruske politike. Namen genovske konference je ureditev gospodarskih razmer Evrope in sporazum z Rusijo, ker danes že vsi razsodni politiki vedo, da brez Rusije ni pravega življenja in razvoja v Evropi. Pametni politiki hočejo pot mirnega sporazuma, so še pa tudi taki, ki bi še vedno hoteli ustoličiti carja na Ruskem. Ti zdražljivci in špekulanti imajo največ zaslonbe na Francoskem in general Wrangel je njihov agent, ki hoče naše politike utrditi v doseđanju, za nas tako usodepolni protiruski politiki. Pregovorniti jih hoče, da bi proti volji svojega naroda delali zapreke miru in sprave in ves sprejem, ki ga pripravljaju temu tujemu agentu, nam kaže, da mu gre do na lim in da nočejo poslušati svojega naroda.

1500 porok v enem dnevu. Na pustno nedeljo dne 26. februarja je bilo v katoliških cerkvah na Dunaju 1500 porok.

Izgubila se je deklica Marija Otorepec, rojstni kraj Nezbiše, p. Pristava, stara enajst let. Dotični, pri kateremu se nahaja, naj jo proti povrnitvi stroškov sam javi na naslov: Flor. Verk, posestnik pri Sv. Petru na Medvedovem selu.

Koledarčki K. Z. so zopet dospeli in se dobivajo v tajništvu SLS v Celju hotel „Beli vol“. Cena 16 K, po pošti 18 K komad. Prosimo vse, ki še niso poravnali zneskov za poslane jim koledarčke in tiskovine za napoved dohodnine, da to storijo, da moremo potem zaključiti račune.

Gospodarstvo.

Davčne knjižice. Poslanec Kranjc je dne 22. decembra 1921 interpeliral finančnega ministra, zakaj davčni uradi davkoplačevalcem ne dajejo davčnih knjižic. Te dni je dobil poslanec Kranjc od finančnega ministra pismen odgovor v katerem pravi minister, da po § 14 ustave velja iz l. 1850 za davčne urade v Sloveniji, morajo davčni uradi potrjevati strankam plačila v davčnih knjižicah. Ta odredba ni bila nikoli ukinjena ali izmenjana in torej velja še danes za vse davčne urade v Sloveniji. Ako pa davkoplačevalec plača davek potem poštne položnice, mora davčni uradnik na podlagi poštno hranilničnega odrezka

potrditi to plačilo v strankino davčno knjižico. Davkoplačevalce opozarjamo, naj se pri tem sklicujejo na naredbo iz l. 1910 in na odgovor finančnega ministra poslancu Kranjcu broj 1219 z dne 24. februarja 1922.

Kmetijski učni tečaji se na drž. vinarski in sadjarski šoli v Mariboru ne morejo redno vršiti radi pomanjkanja sredstev. Da bi se pa vseeno kar mogoče zadostilo najnujnejšim zaevnim potrebam naših kmetovalcev, zlasti vinogradarjev in sadjarjev, dovoljuje ravnateljstvo pravim zanimanjcem (kmetom, kmetiskim sinovom, viničarjem itd.) obisk šole ob najvažnejših praktičnih delih v zavodovih nasadih (v vinogradu, trsnici, sadonosnikih, drevesnicah, na vrtu itd.), za kar zadostuje prijava z dopisnico, na kateri se naznani stroka, za kojo se dotičnik zanima, in njega točni naslov. Nj pr. sedaj se vršijo ob ugodnem vremenu trtna rez, grobanje v starejih nasadih za izpolnitev praznih mest, snaženje in pomlajevanje sadnih dreves, oskrba drevesnice, naprava gnojakov idr. K pozneje se vršičim delom se priglašenci pozovejo pismeno. S seboj morajo prinesiti potrebno orodje (škarje, nož, po možnosti žagico). Stanovanje in hrano si mora vsakdo sam preskrbeti izven zavoda. V mnogih slučajih bo koristno že tudi samo enodnevno praktično sedelo pod strokovnim vodstvom, kojemu se mora glede reda in dela vsakdo podvreči brez pogojno.

Vinske cene v južnih krajih naše države. V Dalmaciji plačujejo vino 1300—1400 K hl, v Vršču 9% vino po 13 K liter, 10% 14—16 K liter. Vina se prodajajo v Dalmaciji zelo malo. Boljše hercegovsko vino stane liter 17—25 K, boljše pa 26—28 K liter.

Državna žrebčarna prodaja 2 toplokrvna žrebca stara 10 let, 2 toplokrvna žrebca stara 14 let, 1 mrzlokrvnega žrebca starega 5 let, 6 mrzlokrvnih žrebet dvehletnih, 6 mrzlokrvnih žrebet enoletnih. Žrebce se lahko pogleda v državni žrebčarni na Selu pri Ljubljani, žrebeta pa v drž. žrebetišču na Brdu pri Kranju. Pismene ponudbe z označbo ponudene svote je vpslati poveljstvu državne žrebčarne do 16. marca. Ponudbam je priložiti kot vadij 10 odstotkov ponudene cene.

Cene za seno. Na sobotni mariborski trg so pripelja 19 vozov sena, 6 vozov otave in 28 vozov slame. Seno so kupovali po 680—800 K, otavo po 800 K in slamo po 500—520 K meterski stot.

Cene poljskim pridelkom. Iz vseh delov naše države prihajajo poročila o silnem naraščanju cen za poljske pridelke. V Somboru je bil dovoz slab, popraševanje pa zelo živahno, cene naraščajo. Pšenica že stane po 2000 do 2020 K meterski stot, koruza 1460 do 1480, oves 1300 do 1320 K. Tudi v Novem Sadu naraščajo cene stalno. Pšenica stane 1950 do 1980, oves 1260 do 1280, koruza 1440 do 1460 K meterski stot, moka nularca 25 do 25 in pol, moka štev. 2 po 24 do 24 in pol, krušna moka 22 do 22 in pol kron kg, otrobi 1000 do 1020 kron q. Ako pomislimo, da je v mescu avgustu lanskega leta stal n. pr. v Novem Sadu meterski stot pšenice 900, a danes pa že stane 1980 kron, je potemtakem narasla cena pšenice za 120 odstotkov.

Tržne cene v Mariboru. Na sobotni mariborski trg so pripeljali šeparji 14 vozov svinjskega mesa, cene za špeh so bile od 75—85 K za kilogram, cene za svinjetino pa 70—90 za kg. Krompirja je bilo 28 vozov, kilogram po 6 K, kilogram čebule po 28—30 K, nadalje 4 vreče pšenice liter po 17 K, 3 vreče rži liter po 11 K, 5 vreč ječmena, liter po 10 K, 12 vreč koruze, liter po 14 K, 15 vreč ovsu, liter po 8 K, 3 vreče ajda, liter po 10—12 K in 2 vreči prosa liter po 12 K, 20 kokoši komad po 150 do 200 K, 8 gosi komad po 250—350 K, 5 puranov, komad po 300—350 K, 25 kuncev, komad po 30—50 K in nekaj kozličkov komad po 240—260 K. Fižol je štel 12—14 K, česen 28—30 K kg, kisló zelje 16—20 K, kislá repa 8 K, šopek peteržilja 2—3 K, kupček špináče 2 K, kg jabolok 28 K, suhe slive 36 K, liter mleka 10—11 K, kg surovega masla 140—160 K, masti 95 do 100 K, jajce komad po 6—8 K.

Sajenje tobaka v Sloveniji leta 1922. Uprava Državnih Monopolov je za leto 1922 odobrila sajenje tobaka v Sloveniji v okrajnih glavarstvih: Celje, Ljutomer, Maribor, Ptuj, Doinja, Lendava in Murska Sobota. Odkupne cene na

sproti lanskim povišane za povprek 50% in so v posameznostih razvidne iz oglasov, ki se te dni dopošljejo občinam, katerih se tiče. Županstva v gori navedenih bodo prejela prijave za gojenje do 31. marca 1922.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatenu živahno popraševanje po hmelju. Hmelj boljše kakovosti so prodajali po 3000 do 3200 K za 50 kg, od hmelj prvovrstne kakovosti so plačevali po 3400 K za 50 kg. Zelo živahno je tudi popraševanje po tujem hmelju.

Stanje papirnatega denarja je pri nas padlo. Narodna banka v Beogradu izkazuje 22. februarja t. l., da je pri nas v prometu za 4.418.507.667 Din. papirnatih bankovcev. Od zadnjega izkaza Narodne banke o prometu naših papirnatih bankovcev se je stanje novcev zmanjšalo za 11.229.005 Din.

Dopisi.

Mozirje. Naš odbor KZ je v svoji seji dne 26. februarja soglasno sprejel sledeče resolucije: 1. Odločno protestiramo proti sklepu višjega šolskega sveta v Ljubljani, po katerem bi se odpravile vse šolske svete maše razen ob državnih praznikih in otrokom ne bi bilo treba obiskovati kršč. pouka v šoli. 2. Zahtevamo tak lovski zakon, da se bo kmet lahko branil škodljivcev, kakor so zajec, lisica, jazbec itd. 3. Zahtevamo, da se vojaški novinci vežbajo bližje doma, da smejo brati naše časopise in da se jim ne vsiljuje cirilica. 4. Potrebščine, ki se doma ne pridelujejo, naj bodo carine proste, naloži pa naj se carina na uvoz lesa. 5. Razpišejo naj se čim prej nove volitve.

Sv. Jurij ob Taboru. V zadnji mesečni seji naše Kmetске zveze smo razpravljali o preureditvi lovškega zakona. Odločno smo zahtevali, da sme zajca, največjega škodljivca popolnoma svobodno vsakdo in ob vsakem času ubiti. Zajec ne škoduje samo sadnemu drevju in ne samo po zimi, ampak čisto obgloda sadno drevje tudi poleti, posebno v sadonosnikih v bližini gozdov. Tudi pri fižolu, zelju dela zajec mnogo škode. V korist splošnosti je treba tega škodljivca popolnoma uničiti. Opozarjamo naše poslance, da zastavijo vse moči, da dosežejo tozadevno postavlo! Tudi o našem bralnem društvu smo govorili, katero je treba zopet poživiti. Naši mladinski društvi, Orla in Orlico moramo tudi odrasli podpirati in se njih prireditve udeleževati. Tako bomo delali mladini novega poguma za njihovo izobraževalno delo!

Sv. Jošt na Kozjaku. „Na planinah je lušno biti“, veli stara slovenska pesem. In kako je bilo veselo, ko so si v letošnjem pustu kar trije pari podali roke v znak zakonske ljubezni in zvestobe. Miha Ramsak, pd. Sedovnik, si je izbral Glazarjevo Cilko, vrlo cerkveno pevko, da mu z veseljo pesmijo olajša truda in trpljenja težki jarem življenja. Jože Vratnar je ponudil roko celo „Cesarjevi“ hčeri Mariji Hriberšek in jo pripeljal pred oltar. Tudi Kotnikovemu Francu je bilo predlog čas v samskem stanu in si je privzel Alojzijo Borovnik, p. d. Krempljevo kot zvesto družico za na pot življenja. Vsem novoporečencem ključemo: Na mnoga srečna desetletja. Bog daj obilo blagoslova!

Petrovče. Daljnim in bližnjim romarjem dobro znana prelepa cerkev Matere božje v Petrovčah je oskrbljena tudi s prekrasnim zvonjenjem. Že v začetku l. 1919 so žrtvovale dobrodelne spodnje vasi lepe žalske župnije znatne svote za nabavo dveh težkih, krasnih zvonov (1260 kg in 541 kg), ki so jih v veliko radost vseh do brih domačinov izgotovile Strojne tovarne in livarne v Ljubljani. Radosti je zaplakalo verno ljudstvo, zaslišavši mile zvoke teh novih klicarjev k bogoslužnim opravilom. A nekaj pa je motilo njegovo razpoloženje. Stari zvon, ki mu je nemila vojska še prizanesla, in ga pusila v stolpnih linah, se s svojim izpetim glasom ni mogel družiti s svojima novima tovarišema. Treba mu je bilo torej obnove, storiti ga težjega. Mislilo se je prvotno na ubrano trizvočno zvonjenje, kakor je bilo pri večini cerkv pred vojno v navadi. Oprijeli pa smo se končno mnenja priznanega glasbenika in strokovnjaka glede zvonov, g. kanonika dr. Franca Kimovca v Ljubljani, ki ga je zastopal v Cerkvnem Glasbeniku. Odločno se namreč tamkaj bo

